

Élelmiszerek a volt központi hatalmaknak.

Genf, november 26. A Journal de Genève jelentése szerint az amerikai és ausztráliai kikötőkben éjjel-nappal dolgoznak, hogy élelmiszereket hajózzanak be Magyar-

ország, Ausztria, Németország és Törökország részére. Az élelmiszereket a Panamacsatornán át fogják Európába szállítani.

A népkormány rendezte a háborúból visszatért kereskedelmi és ipari alkalmazottak jogviszonyát.

(Saját tudósítónktól.) A hivatalos lap keddi száma közli a háborúból visszatért kereskedősegédek és az ipari- és kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyait szabályozó legújabb kormányrendeletet. A rendelet főbb pontjait a következőkben ismertetjük:

Oly kereskedősegédeknek, továbbá ipari és kereskedelmi vállalatok oly tisztviselőinek szolgálati szerződése, akik 1914. évi július hó 25-ik napján akár végleges, akár ideiglenes szolgálatban állottak és a háború ideje alatt katonai szolgálatot teljesítettek, tényleges katonai szolgálatuknak végleges megszűnéséig szünetel. A tényleges katonai szolgálat végleges megszűnésével, amennyiben az ily alkalmazott a leszerelésétől számított 4 héten belül szolgálatba megkezdése végett munkaadójánál jelentkezik, a szolgálati szerződés újból hatályba lép és a munkaadó azt csak ezen időpont után és csak a jelen rendeletben megállapított módon szüntetheti meg. A szerződésnek újból hatályba lépését nem akadályozza az, hogy az alkalmazott a szerződéséig elvállalt munka teljesítésére időközben képtelenné vált és a szerződés ez esetben is csak a jelen rendeletben megszabott felmondási idő megtartásával szüntethető meg.

E rendelet értelmében a katonai szolgálatot teljesítő személyekkel egy tekintet alá esnek a személyes hadiszolgálati kötelezettséget teljesítő személyek, a tábori csendőrök, továbbá azok a polgári személyek, akik a hadrakelt sereghez hivatalos minőségben szolgálati feladatokra voltak beosztva, vagy a hadrakelt sereg kíséretéhez tartoztak, végül a hadrakelt seregnél önkéntes egészségügyi szolgálatban résztvevő, továbbá az ellenség által elfogott, tuszul letartóztatott vagy internált egyének. Ezeknek a személyeknek szolgálati szerződése az esetben lép újból hatályba, ha az első bekezdésben említett szolgálatuknak végleges megszűnésétől, az elfogott, tuszul letartóztatott vagy internált egyéneké pedig, ha személyes szabadságuknak visszaszerzésétől és amennyiben szolgálati helyüktől távol voltak, szolgálati helyükre való visszaérkezésüktől számított négy héten belül az I. §-ban előírt módon és idő alatt a munkaadónál jelentkeznek.

Az alkalmazottal határozatlan időre kötött szolgálati szerződést rendszerint csak írásban közölt előzetes felmondással lehet felbontani. A felmondási idő 3 hónap; fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottat illetőleg (pl. könyvelő, levelező, utazó, raktárnok, kirakatrendező stb.) 6 hónap; vezető állásban levő alkalmazottat illetőleg (pl. igazgató, aligazgató, cégvezető, osztályfőnök, titkár, műhelyfőnök, irodavezető, fiókfőnök, jogtanácsos, ügyész, orvos, főmérnök, nagyobb vállalatnak főkönyvelője stb.) egy év. A felmondás csak a hó végére szólhat.

Ha az alkalmazott legalább 5 év óta teljesít már a munkaadónál tényleges szolgálatot, vagy a szolgálati időre való tekintet nélkül, ha a munkaadó a jelen rendelet életbelépésétől számított 3 hónapon belül mond föl: a munkaadó 6 hónapnál rövidebb felmondási idővel a szolgálati viszonyt az esetben sem szüntetheti meg, ha oly alkalmazottról van szó, akinek egyébként e szakasz második bekezdésének rendelkezése szerint 3 havi felmondási idő megtartásával is felmondhatna.

Ha a szolgálati viszony időtartamát oly bizonyítatlan kifejezéssel jelölték meg (pl. próbára, kíségetésre, időnyre stb.), melynek alap-

ján azt az adott esetben szabatosan megállapítani nem lehet, a szolgálati szerződést határozatlan időre kötöttnek, ha pedig az alkalmazott a szolgálati viszonyt a munkaadó tudtával a szerződésben meghatározott időn túl folytatja, azt, *hacsak a munkaadó azonnal ellen nem mond, határozatlan időre meghosszabbítottak kell tekinteni.*

Ha a felek próbaidőt kötöttek ki, annak tartama alatt a szolgálati viszonyt mindkét fél rögtön hatállyal bármikor felmondhatja. A próbaidő tartamát nem lehet a két félre nézve egyenlőtlenül, vagy egy hónapnál hosszabb időben megállapítani. Ha a felek egyenlőtlen próbaidőt kötöttek ki, mindkét félre nézve a rövidebb próbaidő irányadó. Az előző két bekezdés rendelkezése áll azokra a jelen rendelet életbelépése előtt kötött szerződésekre is, amelyek a jelen rendelet életbelépéséig még meg nem szűntek. Ha a felek hosszabb próbaidőt kötöttek ki és e próbaidőből e rendelet életbelépésének napjáig 3 hónap még nem telt le, a munkaadó e rendelet életbelépésétől számított egy héten belül a szolgálati szerződést rögtön hatállyal felmondhatja.

Ha az olyan alkalmazottal kötött szolgálati szerződést, aki legalább két év óta áll már a munkaadó szolgálatában, a munkaadó nem az alkalmazott hibája, vagy az alkalmazott a munkaadó hibája miatt szünteti meg, a munkaadó végkielégítést köteles fizetni. A végkielégítés összege ebben az esetben az első két évi szolgálat után az utolsó évi munkabérnek egy hónapra eső része, minden további két évi szolgálat után egy-egy havi munkabér. Két évnél nem rövidebb szolgálat után a végkielégítés összegének megállapításánál a már megkezdett két évi időszaknak szolgálatban töltött töredékét is számításba kell venni. Végkielégítést köteles fizetni a munkaadó az oly alkalmazottnak is, akinek szolgálati szerződése 1914. évi július hó 25-e óta katonai bevonulásra történt besorozása behívása vagy bevonulása után, tényleges katonai szolgálatának megkezdése előtt, megkezdésekor vagy annak tartama alatt megszünt. A végkielégítés összege ebben az esetben a szolgálat minden egyes betöltött éve után az évi munkabérnek egytizede.

Végkielégítésül azonban az alkalmazott 20 évnél rövidebb szolgálat esetében az évi munkabér felénél, 20 évi vagy ennél hosszabb, de 30 évnél rövidebb szolgálat esetén az évi munkabér háromnegyed részénél, 30 évi vagy ennél hosszabb tartamu szolgálat esetén egy évi munkabérnél nagyobb összeget sem a jelen szakasz első, sem harmadik bekezdésének esetében nem követelhet.

A végkielégítés szempontjából azt az időt, mely alatt a szolgálati szerződés szünetel, tényleges katonai szolgálati időnek kell tekinteni.

A Polgári Radikális Párt

f. hó 27-én (szerdán) este 8 órakor a párthelyiségben (Lloyd-társulat) pártgyűlést tart, amelyre tagjait elvbárátaikat és Szeged összes tisztviselőit ezuton is meghívja.

LEGUJABB.

CHIASSÓ: A Popoló de Italia amellet érvei, hogy Olaszországnak fegyveresen kell szembeállni a jugoszláv törekvésekkel.

BÉCS: Bernen át táviratozzák, hogy a Matin athéni jelentése szerint egy angol ezred bevonult Perába, ahol jelen voltak a német csapatok lefegyverzésénél. A szövetségesek át fogják venni a vámügyek ellenőrzését.

SPAA: Nudans tábornok azt a jelentést kapta, hogy Elszász-Lotharingiának és Németországnak a szövetséges államoktól történt megszállása óta teljesen megszakadt az összeköttetés. Nem csupán a személy és teherforgalom, hanem a telefon, táviró és posta-forgalom is szünetel. Ennélfogva a gazdasági életet a legnagyobb veszély fenyegeti.

Heltai Viktor szélhámosságai

Budaestről telefonálja tudósítónk: A rendőrségi vizsgálat Heltai Viktor ellen eddig tizenhat vádpontot állapított meg. Ezek közül a fontosabbak a következők:

A montenegrói frontra három láda érkezett pénzzel. Ezek egyike Heltai állítása szerint, nyitva volt, belül okmányt tartalmazott, alul pedig pénzt. A ládában körülbelül hatszáz ezer korona volt, amellyel Heltai nem tud elszámolni. A másik két láda — Heltai állítása szerint — zárva volt, nem tudta, mit tartalmaz. Állítólag Huncke altábornagynak adta át Faragó hadnagy és Gegus főhadnagy jelenlétében. Ezeknek a tiszteknek tartózkodási helye most ismeretlen, ellenben Huncke altábornagy bizonyította, hogy Heltai nem adta át neki a ládát. Arra a kérdésre, hogy a forradalom első napjaiban miből fizette a tengerészeket, Heltai azt felelte, hogy a karinthiai frontról egy láda érkezett, amelyben száztízezer korona volt, ebből fizette a tengerészeket. Megállapították, hogy ebben a ládában kétszáznyolcvannégyezer korona volt. Heltai flottilát szervezett, amellyel a Dunán érkező hajószállítmányokat rekvirálta, de azt, hogy a rekvirált áruk hova lettek, nem tudja megmondani. A Szófia nevű hajón háromszáz ezer korona értékű aranypénzt vett át, ebből csak tizenötezer koronát ismer el. Ezt a pénzt állítólag egy Fasl József nevű őrmesternek adta. A házkutatás alkalmával lefoglalt tizenhatezer korona eredetéről sem tud semmit mondani. Később azt állította, hogy bátyjától, Heltai Lászlótól kapott negyvenezer koronát és ebből maradt nála a talált pénz. A Nagyszombatban és Pozsonyban kiutalt pénzről elszámolni nem tud, mert — ugymond — a pénzkezelést gazdasági bizottság intézte. Ennek tagjait, Fodor Sándor és Wildner őrmestereket, továbbá Vágó (Vilhelm) Jenő fényképészt a Pozsonyba küldött detektívek letartóztatták és Budapestre szállítják.

Heltai mindössze huszonkét esztendő, de már régi ismert alakja a pesti mulatóknak, amelyekben sokat dorbézolt. A Mascotte című mulatóban ismerkedett meg a Mignon Duó néven szereplő táncosnővel egyik tagjával: Löwi Róza táncosnővel, akinek Mátyásföldön fényes villát rendezett be. Heltai magának is vásárolt Mátyásföldön villát, a melyet pazarul batorozott be. A háború előtt könyvtárgyűjtősködés és élelmiszerközvetítésével foglalkozott testvérével együtt. Egyébként idegbajos ember, szenvedélyes morfinista és kotein élvező. Nemrég megismerkedett egy pesti urileánnyal akit el is vett feleségül, de házománnyának elköltése után elhagyta. Heltai Viktor pincér is volt a Folies Caprice című mulatóban, akkor még Hoffernek hívták, később fölcsapott parkett táncosnak.